

Bilaga 2 Nulägesbeskrivning

Innehåll

1	Inledning	3
2	Om Sigtuna kommun	3
2.1	Ekokommun.....	3
2.2	Kommunen och dess invånare	3
2.3	Näringsliv	5
3	Förebyggande och Återanvändning av avfall	5
4	Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall som kommunen ansvarar för.....	6
4.1	Mängder och behandling	6
4.2	Kärlavfall.....	7
4.3	Grovavfall.....	9
4.4	Latrin	9
4.5	Fett och slam.....	10
4.6	Farligt avfall	10
4.7	Avvikelser – driftstopp	10
5	Avfall som kommunen ej ansvarar för.....	11
5.1	Avfall som omfattas av producentansvar	11
5.1.1	<i>Tidningspapper och förpackningar</i>	12
5.1.2	<i>Däck</i>	12
5.1.3	<i>Batterier</i>	12
5.1.4	<i>Bilar</i>	13
5.1.5	<i>Elavfall</i>	13
5.1.6	<i>Läkemedelsavfall</i>	13
5.2	Verksamhetsavfall	14
5.2.1	<i>Översikt</i>	14
5.2.2	<i>Avfall från Arlanda flygplats</i>	14
5.2.3	<i>Farligt avfall från verksamheter</i>	14
5.2.4	<i>Avloppsvatten</i>	14
5.2.5	<i>Gatusand och snö</i>	15
5.3	Nedskräpning.....	15

1 INLEDNING

I denna bilaga beskrivs de förhållanden i kommunen som påverkar avfallens mängd och sammansättning med avseende på antal invånare, antal hushåll i kommunen fördelat på boendeform samt kommunens näringslivsstruktur. Här beskrivs också kortfattat organisationen för kommunens avfallshantering. Därefter presenteras en sammanställning av avfallsmängder och nuvarande hantering beträffande insamling och behandling av avfall från Sigtuna kommun.

2 OM SIGTUNA KOMMUN

2.1 EKOKOMMUN

Sigtuna kommun är en ekokommun och miljöfrågorna har en hög prioritet. Kommunen ska vara föregångare och omsätta miljö- och naturvårdsfrågor i praktisk handling. En ekokommun har som övergripande mål att främja utvecklingen mot ett mer kretsloppsanpassat samhälle där människor har möjlighet att uppnå en hög livskvalitet och god hälsa.

2.2 KOMMUNEN OCH DESS INVÅNARE

Sigtuna kommun har ett mycket strategiskt läge i Mälardalsregionen. I och med att Arlanda - en av Nordens största flygplatser - ligger i kommunen så har det byggts upp mycket goda kommunikationer i regionen med både tåg och motorväg. Dessa kommunikationer gör att det är mycket lätt att ta sig både till och från Sigtuna kommun. Under långa tider har människor mötts just här. Sigtuna stad anlades omkring år 980 av kung Erik Segersäll och staden anses idag som Sveriges äldsta stad. Det strategiska läget vid Mälarens strand var perfekt för en kung med ambitioner att upprätta ett mälardalskt herravälde. Då var det löften om mark och kungliga ynnestar som lockade Mälardalens stormän hit. Läget är det som lockar än idag. Sigtuna är en expansiv kommun, se tabell 1, och kommunen växer snabbare än genomsnittet för Stockholms län.

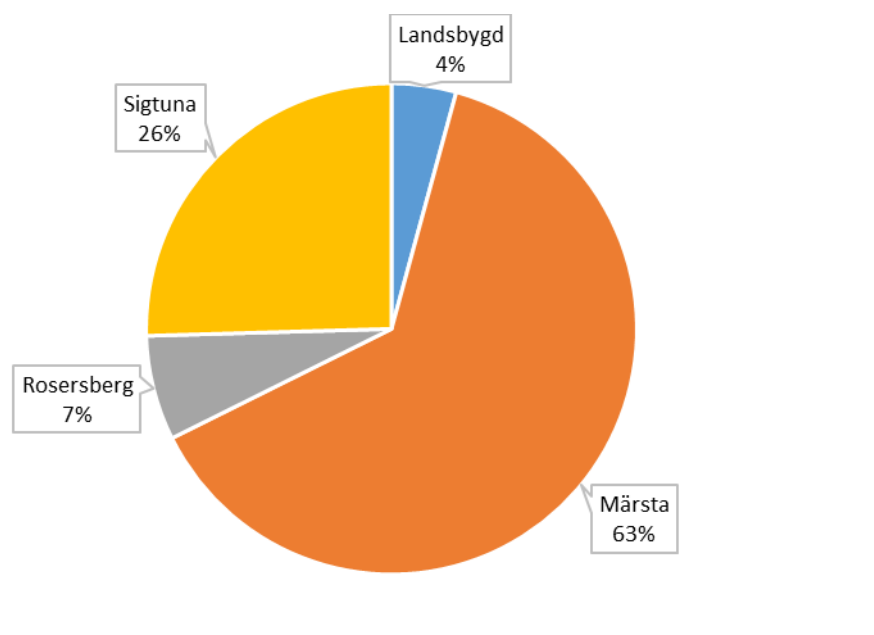
Boende i Sigtuna kommun fördelas på tre tätorter och en stor levande landsbygd, se figur 1. Medan Sigtuna stad är en stad med tusen år av historia, är huvudorten Märsta relativt ny som ort. Märsta anlades 1866 då järnvägen kom till samhället, men fick sin ordentliga expansion efter 1957 då det beslutades att Stockholmsregionens stora flygplats skulle byggas inom kommunens gränser. Arlanda har idag över 16 miljoner besökare per år.

Det förekommer inga stora säsongsvariationer i antalet invånare eller turister i kommunen eller annat som kan medföra stora säsongsvariationer i mängden avfall som uppkommer.

Kommunen består av till hälften av skog och ungefär en tredjedel utgörs av jordbruksareal.

Tabell 1. Folkmängd i Sigtuna kommun

	År 2009	År 2014	Prognos för 2019
Antal invånare totalt	39 219 ¹	44 085 ²	50 338 ³

Figur 1. Fördelning av invånare på tätorterna Märsta, Sigtuna och Rosersberg respektive landsbygden år 2011. Källa: Siffror om Sigtuna kommun 2011/2012.

Tabell 2. Hushåll i olika boendeformer.⁴

Antal hushåll totalt	17 000
Lägenheter i flerbostadshus	10 770
En – och tvåbostadshus varav fritidshus 240 st.	6 230

¹ Folkmängd 31 december 2009 www.scb.se, 2015-03-02.

² Folkmängd 31 december 2014 www.scb.se, 2015-03-02.

³ Lars Sundblad, Sigtuna kommun, 2015-04-13

⁴ Antal lägenheter i flerbostadshus respektive småhus år 2013, www.scb.se, 2015-04-15
Antal fritidshus enligt Sigtuna Vatten & Renhållning AB, april 2015.

2.3 NÄRINGSLIV

Näringslivet i Sigtuna kommun domineras av verksamheter inom handel och tjänstesektorerna, där Arlanda flygplats är klart dominerande med nästan hälften av kommunens arbetstillfällen⁵. Den enda större tillverkande industrin är Beckers. Till skillnad från många andra kommuner i Stockholmsregionen så har Sigtuna fler som pendlar *till* kommunen för att arbeta än som pendlar *från* kommunen.

Avfallet från dessa sektorer utgörs till stor del av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall samt förpackningsavfall som omfattas av producentansvar.

De tio största arbetsgivarna i kommunen är⁶:

- Sigtuna kommun
- Scandinavian Airlines System Denmark-Norway-Sweden
- Sas Ground Handling Sweden AB
- Swedavia AB
- Securitas Sverige AB
- PostNord Sverige AB
- Aviator Airport Services Sweden AB
- Menzies Aviation (Sverige) AB
- Arriva Sverige AB
- Polismyndigheten

3 FÖREBYGGANDE OCH ÅTERANVÄNDNING AV AVFALL

I Sigtuna finns återbruksverksamhet som tar emot produkter som är oönskade men brukbara. Återbruket tar emot allt som förekommer i ett hem med undantag av sanitetsporlin och vitvaror. Inom kommungränsen erbjuds hämtning av produkter som kan återanvändas. Sex helger (så kallade återvinningshelger) per år ställs en mobil hämtstation ut på en av kommunen angiven plats för bemannad mottagning av bland annat husgeråd, mindre möbler och kläder som skänks till återbruk.

Det finns också flera andra aktörer på second-hand-marknaden, exempelvis Röda korset och diverse loppmarknader. Även Återbruket i Märsta centrum har försäljning av oönskade produkter.

Under år 2014 har 37 stycken skolor i Sigtuna kommun dagligen mätt mängden matsvinn som uppstått inom skolverksamheten. Matsvinn som mättes var både tallriksskrap från skolmatsal

⁵ Drygt 11 000 arbetstillfällen i anslutning till Arlanda flygplats av totalt cirka 24 800 arbetstillfällen totalt i kommunen (år 2010). Källa: "Siffror om Sigtuna kommun 2011/2012", www.sigtuna.se.

⁶ Källa: "Snabbfakta om Sigtuna kommun 2015".

och matsvinn som uppstått i köket under matberedning. I genomsnitt producerar varje skola ca 1185 kg matsvinn per verksamhet och år. Varje elev producerar i genomsnitt 4,37 kg tallrikssvinn per år. Inom köket uppstår ca 2,845 kg matsvinn per elev och år.

4 HUSHÅLLSAVFALL OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGT AVFALL SOM KOMMUNEN ANSVARAR FÖR

4.1 MÄNGDER OCH BEHANDLING

I Tabell 3 nedan redovisas insamlade mängder och behandlingsmetod för avfall som kommunen ansvarar för.

Tabell 3. Insamlade och behandlade mängder av avfall som kommunen ansvarar för. Avser år 2014 och mängder i ton.

	Material- återvinning	Biologisk behandling	Förbränning	Deponering	Totalt
Kärlavfall		1958	9289		11 247
Grovavfall	833 ¹	603 ²	3797 ³	2221 ⁴	6 018
Farligt avfall totalt, varav:					122
- <i>impregnerat trä</i>			0,3		0,3
- <i>asbest</i>				0,2	0,2
Summa exklusive slam, fett och latrin	833	2 561	13 086	2 221	18723
Avfall (slam) från enskilda avloppsanläggningar		7 193			7 193
Avfall (slam) från fettavskiljare		268			268
Latrin		0,1			0,1
Summa totalt	244	10 170	13 086	2 221	18 830

1. Metallsrot som lämnats i container vid Brista samt approximativ mängd från sorteringsplattan vid Brista
2. Trädgårdsavfall till central kompostering.

3. Grovavfall som lämnats som brännbart vid Brista ÅVC, grovavfall som samlats in via fastighetsnära insamling, ris och träavfall.
4. Efter ytterligare sortering behandlas kanske delar av detta på annat sätt, men det saknas uppgifter om detta.

I statistiken för avfall som kommunen ansvarar för ingår avfall som kan jämföras med hushållsavfall, d.v.s. avfall från exempelvis personalrum, skolor och restauranger. I Sigtuna kommun utgör avfall från dessa verksamheter en icke försumbar del av den totala mängden avfall.

Vid redovisning av mängder grovavfall och farligt avfall bör hänsyn tas till att det kan ingå en viss del verksamhetsavfall.

4.2 KÄRLAVFALL

Kärlavfall är det avfall som hushåll och verksamheter lämnar i soppåsar, som sedan normalt läggs i avfallskärl eller underjordsbehållare. Det är till exempel matavfall, avfall från städning, hygienavfall, dammsugarpåsar och trasiga föremål.

Nästan alla hushåll sorterar från och med år 2010 sina kärlsopor i två avfallsdrag; brännbart avfall och matavfall. Det brännbara avfallet läggs i gröna kärl och matavfallet läggs i bruna kärl. En mindre del brännbart avfall samlas in med container. Kunden får själv ta ett aktivt beslut, genom att göra ett val att sortera ut matavfall från övrigt brännbart hushållsavfall, eller inte.

Från villor hämtas brännbart avfall och matavfall varannan vecka och från flerbostadshus och verksamheter sker hämtning varje vecka. Kärltömning sker med tvåfacksfordon. Både sidlastande och baktömmande fordon används. För containertömningarna används i huvudsak frontlastare och lastväxlare.

Kärlen som används är av EU-standard och kan fås med volymerna 140, 190, 240, 370 och 660 liter. Hemkompostering av matavfall och latrin får göras i godkända kompostbehållare efter skriftlig anmälan till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

För hushållsavfall från fritidshus gäller som ovan fast med andra hämtningsintervaller. Intervallerna som kan erhållas är var fjortonde dag under perioden 1 maj till 30 september samt en gång per månad 1 oktober till 30 april.

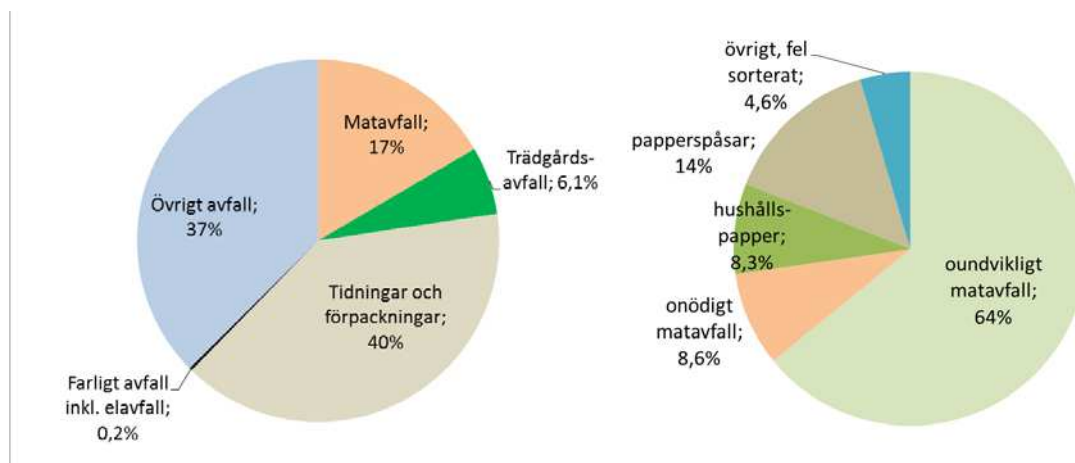
Det brännbara avfallet transporteras efter omlastning i en omlastningsstation vid Brista Avfallsanläggning till Fortums förbränningsanläggning i Märsta. Matavfallet behandlas biologiskt genom rötning och blir till biogas och biogödsel.

Under maj år 2014 genomfördes plockanalyser på hushållens avfall med syfte att få en bild över sammansättningen i kommunens hushållsavfall. Analys genomfördes av brännbart avfall respektive matavfall. Avfallet samlades in från både villor, flerbostadshus och ett mindre antal verksamheter inom både tätort och landsbygd.

Resultaten från plockanalyserna i Sigtuna kommun visar bland annat att:

- Renheten på det insamlade matavfallet från hushåll i Sigtuna är i nivå med riksgenomsnittet, men avfallet från villor innehåller betydligt mer trädgårdsavfall än riksgenomsnittet. Det felsorterade avfallet utgörs av förpackningar av papper och plast samt s.k. övrigt brännbart avfall.
- Källsorteringsgraden (d.v.s. hur stor andel av matavfallet som sorteras ut) avseende matavfall från villahushåll är 73 %, vilket är i nivå med riksgenomsnittet och för lägenheter är källsorteringsgraden 56 %, vilket är högre än riksgenomsnittet.
- Det insamlade avfallsets sammansättning överensstämmer till stor del med riksgenomsnittet:
 - Andelen förpackningar och tidningar i det brännbara avfallet ligger på 34-41 %, vilket är i nivå med riksgenomsnittet.
 - Andelen farligt avfall i det brännbara avfallet överstiger riksgenomsnittet för villor och understiger riksgenomsnittet för lägenheter.
- Mängden insamlat kärllavfall från villor är högre än riksgenomsnittet medan mängden insamlat avfall från lägenheter är lägre än riksgenomsnittet. Totalmängden matavfall från villor är högre än riksgenomsnittet medan mängden från lägenheter är lägre än riksgenomsnittet.

Sammanställningen av det brännbara hushållsavfallet respektive matavfallet som analyserades fördelades enligt Figur 2 nedan. Ca 37 % av det brännbara hushållsavfallet som läggs i kärl utgörs av sådant som skulle kunna sorteras för återvinning; matavfall, tidningar och förpackningar.

Figur 2. Sammansättning på restavfall (vänster) och matavfall (höger) från villor, lägenheter och verksamheter i Sigtuna kommun, %.

4.3 GROVAVFALL

Grovavfall är skrymmande avfall som uppkommer i hushåll, till exempel kasserade möbler och cyklar.

Idag har samtliga hushåll och småföretagare i kommunen tillgång till Brista Återvinningscentral sju dagar i veckan. Hushållen i kommunen lämnar sitt sorterade grovavfall avgiftsfritt och småföretagarna har möjlighet att lämna sitt sorterade avfall mot avgift.

Avfallet som avlämnas vid Brista Återvinningscentral ska vara sorterat i fraktionerna enligt nedan:

- Skrot och metaller
- Träavfall
- Komposterbart trädgårdsavfall
- Komposterbart trädgårdsavfall
- Däck med eller utan fälg
- Wellpapp och kartong
- Brännbart avfall
- Deponifraktion
- Förpackningsinsamlingens material: glas (färgat och ofärgat), pappersförpackningar, metallförpackningar, plastförpackningar samt tidningar
- Elavfall inklusive stora vitvaror
- Kyl- och frysenheter
- Farligt avfall, tryckimpregnerat trä, småbatterier, större blybatterier, glödlampor, lysrör och lågenergilampor

Sigtuna kommun erbjuder även kampanjhämtning av grovavfall vid tomtgräns två gånger per år för villor och en gång per år för fritidshus. När det gäller grovavfall från flerfamiljshus finns flera olika former av abonnemang för hämtning. Hämtningen av grovavfall sker främst i containrar. Grovavfall som samlats in vid fastigheten sorteras på Brista avfallsanläggning.

Park- och trädgårdsavfall kan komposteras vid den egna fastigheten och på så sätt ge ett bra jordförbättringsmedel. Park- och trädgårdsavfall som avlämnas vid Brista Återvinningscentral komposteras.

Döda smådjur från privatpersoner kan lämnas till Brista Återvinningscentral för vidaretransport till Ultuna.

4.4 LATRIN

Latrin hämtas idag från ett fåtal kunder. Latrin hämtas från tomtgräns efter beställning året om. Den största delen av latrinavfallet komposteras idag i enskilda latrinkomposter. Den latrin som hämtas transporteras idag till Norrtälje för omhändertagande.

4.5 FETT OCH SLAM

Avfall från enskilda avloppsanläggningar hämtas idag från cirka 1980 abonnenter. Slam från slamavskiljare och slutna tankar hämtas med tankbilar av kommunens entreprenör. Slammet släpps på en fast punkt på avloppsledningsnätet för vidare distribution till Käppala reningsverk.

Restauranger och storkök ska ha fettavskiljare. Tömning av fett sker med tankbil. I nuläget finns drygt 90 fettavskiljare som kommunen tömmer. Kommunens anlitate entreprenör levererar insamlat fett till Henriksdals reningsverk för att avvattnas och rötas med övrigt slam. Biogasen levereras bland annat till SL som driver bussarna med gasen.

Restauranger och storkök m.fl. har även möjlighet att lämna använda matfetter och frityroljor till materialåtervinning via exempelvis Svensk Fettåtervinning som samlar upp och återvinner sådant.

4.6 FARLIGT AVFALL

Farligt avfall från hushåll kan lämnas vid någon av de två stationära miljöstationer som finns i kommunen, varav en bemannad finns på Brista Återvinningscentral och den andra, obemannad, i Sigtuna Stad. Utrymmet i miljöstationen är begränsad och därför kan endast hushållens farliga avfall tas emot här. Var miljöstationerna är lokaliserade visas i bilaga 2.

Det finns också möjlighet att tre gånger per år lämna farligt avfall till en ambulerande miljöbil, som står cirka en timme på tolv fastställda platser i kommunen. Då finns möjlighet att få hjälp med klassificering av det farliga avfallet av utbildad personal. Den mobila miljöstationen hämtar även farligt avfall från villahushållen vid fastighet efter beställning (tömning av röd box). För insamling av ljuskällor, mindre el-avfall, batterier och småkemikalier (som nagellack, sprayburkar, mm) finns även den så kallade Samlaren utplacerad på två butiker i Sigtuna kommun. Det farliga avfallet som samlas in med miljöbilen och på miljöstationerna sorteras och transporteras av entreprenör. Mycket av det insamlade avfallet transporteras sedan vidare till olika behandlingsanläggningar för slutligt omhändertagande. Det som inte kan återvinnas oskadliggörs eller slutförvaras.

Huvuddelen av kommunens farliga avfall är riskavfall som kommer från cateringverksamhet vid Arlanda flygplats och utgörs av avfall som har passerat gräns till land utanför EU. Avfallet samlas upp i komprimatorer inom flygplatsområdet. Det transporteras sedan till Högbytorp eller Bristaverket. Mängden riskavfall från Arlanda som transporteras till deponering på Högbytorp är ca 461 ton år 2014.

4.7 AVVIKELSER – DRIFTSTOPP

Hushållsavfallet från Sigtuna kommun transporteras, utan mellanlagring, till Bristaverket för förbränning. I händelse av driftstopp i förbränningsanläggningen kan avfallet fortfarande mellanlagras vid Bristaverket.

5 AVFALL SOM KOMMUNEN EJ ANSVARAR FÖR

5.1 AVFALL SOM OMFATTAS AV PRODUCENTANSVAR

Idag finns producentansvar för förpackningar, tidningar, batterier, bilar, däck, läkemedel och elavfall, se Tabell 4 för insamlade mängder år 2014.

Tabell 4. Insamlade mängder i Sigtuna kommun av avfall som omfattas av producentansvar 2014.

	Ton	Kg/invånare
Förpackningar samt tidningar⁷, varav:		
<i>tidningspapper</i>	1094	24,86
<i>well- och kartongförpackningar</i>	393	8,93
<i>plastförpackningar</i>	222	5,05
<i>metallförpackningar</i>	65	1,48
<i>glasförpackningar⁸</i>	516	11,73
Däck	uppgift saknas	
Blybatterier tyngre än 3 kg⁹	11	0,24
Bilar	uppgift saknas	
Elavfall¹⁰, varav:		
<i>kylfrys</i>	70	1,7
<i>vitvaror</i>	155	3,7
<i>Lysrör</i>	6	0,1
<i>Ljuskällor</i>	3	0,1
<i>Batterier (bärbara och inbyggda)</i>	4	0,1
<i>diverse elavfall</i>	281	6,6
Summa	2 825	

Producentansvaret innebär att tillverkaren har ansvar för att produkten samlas in och återvinns när den har förbrukats. Lagstiftningen om producentansvar innebär även en skyldighet för konsumenterna att källsortera och lämna tillbaka förbrukade varor och förpackningar.

⁷ Källa: FTI Återvinningsresultat 2014

⁸ I resultatet ingår även avfall från verksamheter.

⁹ Källa: Johan Dahlgren, Sigtuna kommun, 2015-04-13

¹⁰ Källa: El-kretsens insamlingsresultat 2014 för Brista ÅVC

Syftet med producentansvaret är ytterst att genom att ge producenterna ansvaret för omhändertagande av uttjänta produkter driva på miljöanpassad produktutveckling och därigenom öka resurshushållningen och minska miljöbelastningen.

5.1.1 Tidningspapper och förpackningar

Insamling av förpackningar och tidningar sker i huvudsak genom de 14 obemannade återvinningsstationer (se kartor i bilaga 2) som finns i kommunen. Tidningar samlas även in genom ett femtiotal tidningscontainrar. Kommunen kan påverka placering och skötsel av stationerna men ansvaret för insamling av förpackningar ligger hos materialbolagen. Denna ansvarsfördelning är under utredning av regeringen och kan komma att ändras inom de några år.

Fastighetsnära hämtning förekommer. I kommunen finns flera entreprenörer etablerade som erbjuder fastighetsnära hämtning i sitt tjänsteutbud. Förpackningar av papper, metall, hård plast och glas samlas in. Insamlade tidningar och förpackningar återvinns i huvudsak genom materialåtervinning.

Vid större ombyggnationer samt vid nybyggnation ska kommunens strategi vara att kräva plats och utrymme för fastighetsnära hämtning.

5.1.2 Däck

Sedan 1994 omfattas däck av producentansvar som innebär att de som sätter däck på marknaden också ansvarar för dem när de tjänat ut. Producentansvaret omfattar däck utan följ. Svensk Däckåtervinning AB organiserar omhändertagandet och återvinningen av däck i Sverige. Däck från hushåll samlas in via återförsäljare av däck som däck- och bilverkstäder och tas även emot på återvinningscentralen.

5.1.3 Batterier

Producentansvar för batterier gäller sedan år 2009 och omfattar alla typer av batterier, både miljöfarliga och icke-miljöfarliga, engångsbatterier, uppladdningsbara eller inbyggda. Idag har hushållen möjlighet att lämna sina småbatterier på cirka 30 platser i kommunen. Dessa insamlingsplatser ligger i nära anslutning till återvinningsstationerna för producentansvarsmaterial, vid de två miljöstationerna samt vid flera butiker och andra insamlingsplatser, se nedan.

- Sigtuna: Gamla Landsvägen/Granitvägen (ÅVS), Johan Åkerlunds väg (ÅVS), Ragvaldsbovägen (ÅVS), Vibybägen/Märstavägen (ÅVS)
- Märsta: Aspvägen/Svampvägen (ÅVS), Preem Dragonvägen (ÅVS), Ekillas gårdsväg/Tingvallavägen (ÅVS), Idungatan (Batterier), Willys Märsta Centrum (ÅVS), Brista (ÅVC), Märsta teater (ÅVS), Sätunavägen 8 (Batterier), Kommunhuset (Batterier), Coop Märsta (Samlaren)
- Lunda/Vålsta: Ica Nära Lunda Livs (ÅVS)
- Steningehöjden: Steningehöjdsvägen (ÅVS)

- Rosersberg: Rosersbergs station (ÅVS)
- Arlanda Stad: Ica Maxi Eurostop (Samlaren, ÅVS)

Större batterier såsom bilbatterier ska om möjligt återlämnas till försäljningsställena eller lämnas vid någon av de två miljöstationerna för farligt avfall (Brista ÅVC och OKQ8 vid Pilsbovägen i Sigtuna).

5.1.4 Bilar

Personbilar och även skrotbilar omfattas av producentansvar. Det innebär att tillverkaren eller den som har fört in bilen i landet är skyldig att ta emot den utan avgift, och se till att material och andra komponenter återanvänds eller återvinns. Undantaget är om bilen saknar väsentliga delar som katalysator, växellåda eller motor. I huvudsak kompletta bilar kan lämnas till en auktoriserad bilskrotningsfirma.

Övergivna skrotbilar på kommunal mark faller under kommunalt renhållningsansvar, om skrotbilen bedöms utgöra en olägenhet. På enskild mark eller tomtmark är det markägaren som ansvarar för att den förvaras säkert ur miljösynpunkt. På allmän vägmark, d.v.s. allmänna vägar utanför tätort samt parkeringsfickor och rastplatser längs dessa, är Vägverket ansvarig för skrotbilar. På övrig allmän mark är det kommunen som beslutar om hämtning och skrotning av fordonsvrak.

5.1.5 Elavfall

Producentansvaret för elutrustning har funnits sedan 2005. Som elutrustning räknas samtliga produkter som är beroende av elektricitet för sin funktion, t.ex. vitvaror, kyl och frys, diverse elektronik, raka lysrör, lågenergi- och glödlampor.

Elutrustning ska återlämnas till inköpsstället eller till Brista Återvinningscentral. Elavfall hämtas även avgiftsfritt genom fastighetsnära insamling två gånger per år på fastställda veckor från villahushåll och en gång per månad från flerfamiljshus.

Kyl- och frysenheter hämtas av kommunen från villor och flerfamiljshus efter beställning. Enheterna körs till Brista Återvinningscentral för mellanlagring i avvaktan på vidare transport till Svensk Freonåtervinning i Lövsta. Freonet sugs ur, kylsystemet töms på olja och metallen skickas till återvinning.

Utöver de mängder som redovisas i tabell 4 lämnas även elavfall till Elkretsen från andra anläggningar än Brista ÅVC.

5.1.6 Läkemedelsavfall

Producentansvaret för läkemedel innebär att alla apotek är skyldiga att ta emot läkemedelsavfall och se till att avfallet transporteras bort och i övrigt hanteras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt. Producentansvaret för läkemedel omfattar dock inte farligt avfall, vilket betyder att kommunen ansvarar för att borttransportera och bortskaffa vissa läkemedel som utgör farligt avfall och som kommer från hushåll. I dagsläget är det cytostatika och cytotoxiska läkemedel som utgör farligt avfall.

Läkemedelsavfall lämnas kostnadsfritt på apoteket. Kanylbehållare delar Apoteket kostnadsfritt ut till hushållen. Fyllda behållare kan tills vidare lämnas på Apoteket (om behållarna delats ut av Apoteket¹¹). Cytostatika och övriga cytotoxiska läkemedel som klassas som farligt avfall lämnas avgiftsfritt på någon av kommunens miljöstationer.

5.2 VERKSAMHETSAVFALL

5.2.1 Översikt

En verksamhetsutövare är själv skyldig att ombesörja avfallshanteringen vilket innebär att det är verksamhetsutövarens ansvar att anlita en entreprenör för insamling av avfallet. En entreprenör som samlar in stora delar av verksamhetsavfallet är Ragn Sells.

Avfall som är jämförligt med hushållsavfall och som kommer från verksamheter är kommunens ansvar och hanteras enligt kapitel 4. Det avser avfall från personalmatsal, städsopor, restaurangavfall och dylikt.

Det saknas en heltäckande statistik för verksamhetsavfall.

5.2.2 Avfall från Arlanda flygplats

Arlanda flygplats är den i särklass största verksamheten i kommunen och därför redovisas mängder från denna verksamhet, se tabell 5. För verksamheten finns mål för minst 50% materialåtervinning. År 2014 var siffran 25% och verksamheten arbetar med att öka andelen till materialåtervinning.

Tabell 5. Insamlade mängder verksamhetsavfall från Arlanda flygplats. Avser år 2014 och mängder i ton.

Fraktion	Mängd
Avfall till förbränning	4640
Avfall till materialåtervinning	1770
Matavfall	260
Deponiavfall	2
Farligt avfall	460
Totalt	7130

5.2.3 Farligt avfall från verksamheter

Industrier verksamheter och småföretagare väljer själv godkänd transportör för sitt farliga avfall. Ragn-Sells Specialavfall är dominerande transportör i kommunen och huvuddelen av det farliga avfallet transporteras till Ragn-Sells anläggning vid Högbytorp.

5.2.4 Avloppsvatten

Avloppsvatten från det kommunala ledningsnätet inom Sigtuna kommun går till Käppalaverket på Lidingö för rening. Vattnet rinner från Märsta med självfall genom ett sex

¹¹ Maria Nordmark, Sigtuna kommun, 2014-11-03

mil långt tunnelsystem. Pumpning sker på tre ställen längs tunneln. I Käppalaverket sker en kemisk och biologisk rening av avloppsvattnet. Slammet behandlas i en bioreaktor där gas utvinns som bland annat utnyttjas i fjärrvärmenätet på Lidingö. År 2014 användes nästan hälften av det behandlade slammet som gödselmedel på åkermark, hälften som växtnäringsskikt på deponi vid sluttäckning och en mindre del till jordtillverkning.

Lunda reningsverk är ett mindre kommunalt minireningsverk (cirka 25 fastigheter anslutna) med biologisk och kemisk rening. Framtida nyttiggörande av slammet avgörs inom ramen för Käppalaförbundets verksamhet.

I kommunen finns totalt cirka 5 000 dagvattenbrunnar. Årligen upprättas ett rullande schema över tömning av dessa brunnar. Enbart vissa av dagvattenbrunnarna är i behov av årlig tömning. Totalt utförs cirka 2 000 tömningar per år. Avfallet som sugs upp transporteras till Högbytorps deponi för att där användas som sluttäckningsmaterial. Totalt hanteras cirka 200 kubikmeter slam från dessa brunnar per år.

5.2.5 Gatusand och snö

Gatusand som används för halkbekämpning på vägar som kommunen är ansvarig för samlas in av entreprenör och återanvänds i till exempel som återfyllnad i väggropar eller i paddockar. Avfallet behandlas ej.

I kommunen finns två platser för deponering av snö. Den ena är lokaliserad vid Brista och den andra vid Ragvaldsbovägen i Sigtuna. Möjligheter till ytterligare en plats för snödeponering utreds.

5.3 NEDSKRÄPNING

Vid nedskräpning är det i första hand den som har skräpat ned som är skyldig att avhjälpa nedskräpningen. Markägaren kan inte alltid anses vara ansvarig för avhjälpan så länge det inte denna person har skräpat ned, upplåtit plats för avfall eller på något annat sätt tagit ett ansvar för avfallet eller dess uppkomst. Miljö- och hälsoskyddskontoret hanterar ärenden där nedskräpning bedöms utgöra en olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Det saknas uppgifter om omfattningen av nedskräpningen i Sigtuna.